

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők. Kiadóhivatal: A turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árkában — minden bel- és külföldi hirdetői iroda elfogad.

Megjelen minden vasárnap.

Pünkösdre.

Mint midőn a sugárzó szem megnyílik, úgy nyílik ki a pünkösdi róza is a folyton megújuló életnek nagszerű csodája gyanánt. Ez a létnek, az örökös újjászületésnek diadala a természetben, mely a mulandóság s a halál fölötti győzelmet kiküzdötte. Eppen azért az érző szívnek a pünkösdi róza a nyárnak egyik legbecesebb és legkedvesebb virága, melyet valakinek név- vagy születésnapjára ajándékolnak, és látható jele azon beteljesült ígéretnek, hogy az élet mégis győzelmet arat a tél dermesztő hatalma fölött. Ez élet s a halál lát-szólag kerül egymást, s mégis egy erősen egymásba fonódott s örökké folytatódó lánczát képezik az elmulásnak, keletkezésnek és a létnek.

Igen szépen és kedvesen fejezi ki a Pünkösöd eszméjét a hit. Magyarazza azt pedig a következő módon: Tavaszkor történt az, hogy a szent Lélek megjelent Krisztus tanítványainak. Tényleg szelleme, lelke volt az a tavasz, és az emberi nem újra felelédésének, újjászületésének.

„A világ nem sokáig ragaszkodott a szent Lélekhez, ki az emberiségnek s annak eszméinek új irányt adott; oly irányt, a mely fordulatot jelentett a — megiffodáshoz.

Azonban mi történt későbbben? Fájdalommal látjuk, hogy az új szellem ismét csak ott folytatja, tovább szövi a dolgokat, a hol a régi abbahagyta; akkor az erőszak uralkodott a jog helyett, és sok helyütt úgy van az tovább is egész a mai napig!

A valódi emberiesség szellemétől áthatott műveltség egyedül szilárd alapokon csak így s akkor nyughatnak, ha az igazság örök elvein a jog, az igazságosság változatlan törvényein épül fel; ha az emberek szívét lelkét ösztöne, önzetlen szeretet fűzi egybe s ha kölesönös köteleességeik viszonyát és mértékét szelid hatalmával az szabályozza.

Nagy család az, ha valaki azt hinné, hogy a polgárosult életfejlődésnek az lehetne talán a legmagasabb foka, a melyen minden tekintély tisztelgete kipusztul. Vagy talán abban áll a valódi szabadság, ha a tévely az igazsággal egyenlő korlátlan jogosságában, a szenvedélyek féktelenségében és szabadságában a gazságok és büntettek büntetlenségében,

a társadalom legjobbainak üldözésében s elnyomásában féktelenkedik és garázdálkodik?

Valóban nem csak téves, hanem veszedelmes is volna ez a nézet s annak követése! Mert a társadalom csakis a jó, tiszta erkölcsök alapján állhat fenn. Mi alkotja a társadalom erősségét és tekintélyét?

Az egyesek erényei, erkölsei! De a jó erkölcsöknek legerősebb biztosítója a tiszta vallás, a hit, mint a mely természetierőleg védi, szilárdságban tartja a köteleességek elvi alapjait, s a cselekvések leghatályosabb indokait sugallva, tilalmazza a bünt és parancsolja az erényes, becsületes életet.

Ne felejtstük ezt, főleg ma, midőn látjuk, hogy a társadalmi legbensőbb szerveiben elharapódzva halálos baj sorvasztja, s új válságokkal, gyászos végzetten fenyegetve örök zaklatottságban, remegésben tartja.

A társítási ösztön önző érdeke majdnem csak a szerzeteméltóságra és mulatozási tehetségre néz; a gazdagságnak s az előkelő születésnek általában sokat eléznek a gyöngye jellemű s önző emberek, valamint a jó társaság is.

Legyen szabad itten azonban azt a megjegyzést tennem, hogy az ugynevezett jó és legjobb társaság minden nemzetnél sok tekintetben alacsonyabb fokom, mélyebben áll, mint a társadalmi rangfokozat szerint a más társaság. Annál a jó társaságnál sokkal ritkábban találkozunk az áldozatkész felebaráti szeretettel, valódi becsület, igazság és kötelességgérzettel; s amaz gondtalan és gondolatnélküli jólétben elernyedt köröknek tartalmatlansága és tartatlansága sokkal nagyobb akadályokat gördít az emberiség eszménye elé, mint az élet minden nyomorúsága által megkeményedett „népsöpredéknek” a tompasága.

Valóban kedves olvasóm, sajnálatraméltóknak lennénk, ha ilyen körülmények közt a Pünkösöd dicső ünnepén nem hinnék többé Krisztus feltámadásában, menyemenetelésében, s a vigasztaló szent Lélek küldetésében.

A milyen szerepe és jelentősége van a természetben mindannak, a mi virágzásának kedves, szép idejében boldogító aratást és gyümölcsöt ígér: éppen olyan jelentősége van

a Pünkösödnek a népek s országok politikai és társadalmi életében is.

Az első csirázásnak, rigyegzésnek és sarjadzásnak napjai elmúltak; a virág szétbontotta bilincseit s a nagszerűségtől elbájolt és gyönyörködő szemben felébredt az ígért és várvárt gyümölcsnek indokolt, alapos reményét.

És ha a szomorú, a rossz napoknak elmúlt zavaros ideje talán rá is nehezedik az emberek szíveire; ha a kétely s aggodás elhomályosítja és megszorítja lelkünket; mégis ha a Pünkösöd magasztos ünnepe bekövetkezik, ha a csalógány kéjzámorosa éneke áthatol az erdőkön: akkor új üdvöt, új reményt s az ígéreteknek várvárt teljesülését hirdetik a tüzes nyelvek is Pünkösöd nagy ünnepén.

Cselko József.

A pánszlávizmus terjedése Pozsonymegyében.

A pozsonyi közművelődési egyeslet a napokban tartott választmányi ülésén hazafias aggodalommal konstátálta azt a szomorú tényt, hogy a pánszlávizmus rohamosan tért hódít az ország nyugati részében. Azokban a községekben, melyek a szláv nyelv-határ szomszédságában vannak, megdöbbentő módon terjed a tót nyelv a magyar nyelv rovására, s a magyar lakosság szemléletmást elütöcsök. Még aggasztóbb jelenség, hogy a tót agitátorok izgatásai folytán — kik között éppúgy mint az oláhoknál a papok, tanítók és ügyvédek viszik a főszerepet — a tót nép szívében mindinkább gyökeret ver a gyűlölet minden ellen, ami magyar, de kivált a magyar nyelv ellen s ez a vad gyűlölet már annyira elfújott, hogy meg azok is letagadják a magyar nyelv tudását, akik azt megtanulták. Továbbá a külföldi tőkével alapított pánszláv pénzintézetek is nagy sikerrel csábítgatják zászóljuk alá a tót népet. A pozsonyi kultúregyeslet ezeket a dolgokat azonnal véli ellensúlyozhatónak, hogy az állam a nyelvhatárokon óvodákat állíttson fel, államosítsa az iskolákat, a magyar nyelv tanításában szorgalmaskodó tanítókat jutalmazza meg, s magyar hiteltételek létesítésével iparkodjék segíteni a nép anyagi bajain. A pozsonyi kultúregyesletet közzülésén meg behatóbban fog foglalkozni ezzel a fontos kérdéssel. Jól is teszi.

A cseh-tót egység egyre kísért. A prágai és brünni lapok ugyanis létszámra tárgyalják a tót nemzetiségi képviselők ismeretes túlzásait és azontfel meg tót-pánszláv lapokból is hasábszámra kivonatokat közölnek. Természetesen agya-főbe dicsérik a magyar nem-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Piros pünkösöd napján . . .

Piros pünkösöd napján kinyílt a róza
S megcsendül ajkamon egy egyszeri nóta
Beh sokat daloltam vígan örömetlen
Még mint kicsi gyermek el még sem feledtem
„Nem anyától lettél róza fán terméttél
Piros pünkösöd napján hajnalban születél.”

Piros pünkösöd napján kinyílt a róza
Eltűnt a gyermekkor s feledbe a nóta
Csak egy kis fehér lap emlékezetet írta
Ismeretlen küldte s rá e kis dalt írta:
„Nem anyától lettél róza fán terméttél
Piros pünkösöd napján hajnalban születél.”

Piros pünkösöd napján kinyílt a róza
S megcsendül ajkamon újra a kis nóta
De nem olyan vígan, és én nem is tudom
Mi van olyan fájó szomorú e dalon? . . .
„Nem anyától lettél róza fán terméttél
Piros pünkösöd napján hajnalban születél.”

Farkasné Sipos Erzsébet.

Egy család kegyelete.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

A miket itt most közzéteszünk, azok, igaz, első sorban csak egy családot érdekelnek, olyan elágazott családot azonban, hogy igen bajos lenne megjelölni azt a határt, a hol ez az érdeklődés véget ér, s így talán senkinek fog gáncsolni fejtét, hogy ezt a „családi ügyet” a nyilvánosság elé vesszük, különösen akkor nem, a mikor látni fogja, hogy ennek az elágazott nagy családnak nem csekélyebb ember, mint Kossuth Lajos apánk az egyik hozzátartozója, amennyiben dőltapja, György, Raksányi Katalint bírta feleségül, a kinek Pál fia nagyapja volt Kossuth Lajosnak. Egy másik illusztrált tagja ennek a családnak Raksányi Imre, a ki a magyar szabadságharcban mint honvéd-tüzér-alezredes és tüzérségi felügyelő szolgált hazáját, s a kinek sorsáról Görgei Arthur tábornok igen érdekes levelet intézett Kovács G. kir. törv. bír. bír. Hadd álljon itt ez a levél is.

„Nagyságos Uram! Folyó évi szept. 20-án kelt beces levelelben azon kérdéssel tisztelt meg: ösmertem-e Raksányi nevű honvédtisztet, s ha igen mit tudok sorsáról?

Megbocsátható talán a nyolczvanegyedik életévét lemorzsoló vén embernek, ha amugy rögtön — mintegy parancszóra — emlékezni már nem igen képes mindenre, ami ezelőtt egy fél századdal történt körülötte.

Ma már tisztán emlékszem, hogy 1848. október havában megfordult a Mőga tábornok — vezényelte magyar hadseregnek, még pedig a pandorosi táborozás idejében, egy Raksányi nevű tüzérekapitány, kinek jeles szaktudományát csak emlegettek.

Mikor a schwechat csatavesztés után a vert sereg vezényletét én reám bízták, Raksányi akkor már nem tartozott a hadsereg állományához.

Kossuth őt a maga személyéhez rendelte és gyakran bizalmas ktlletésekben járatta hol itt, hol ott az országban.

Ilyen megbízással egyszer Budavárát ostromló táboromban is megfordult Raksányi titkon körülnézni, vajjon célzavezetést helyesek-e várívó intézkedéseim.

Ha 1849. augusztus havának első felében Cesk-várt ostromló gr. Vécsey táborában látták: oda is ment Kossuth küldhetné, hogy sürgesse a vár bevételét, s e feladat rendkívül nagy fontossága szinte megkövetelhetette Raksányinak örmagyegyé (Nagy Iván szerint alezredes) való előléptetését.

A fokrédésére: hogy azután mi lett Raksányiból, pozitív adatokkal nem szolgálhatok.

Azonban, — miután a „Raksányi” név sem a velünk szemben szégyent valloott osztrákok bosszúja által halálra vagy nehéző várfogságra ítél tisztjeim névsorában elő nem fordul, sem Kossuth „Iratat az emigrációból” Raksányi nevét nem emlegetik: igen valószínű, hogy Raksányi a temesvári csatában — esetleg Bem

zet s államiság ellen irányuló minden nyílt vagy perfid támadást; egyuttal azonban oly tanácsot is osztogatnak, mely nemesak beavatkozás-jelentés országunk belső ügyébe, hanem a főnálló államjogi törvényes állapot fölforgatásá- s é maga után vonhatja. Arra hívják föl ugyanis a cseh nemzetet, hogy szemleljen s anyagilag támogatás a tót túlközöt, hogy ezek megerősödve, tért foglalhas- sanak Felső-Magyarországban egy kulturális, mint politi- kái tekintetben, és kizsírthatassák a „magyarírokat” a közigazgatás, kereskedelem s ipar, valamint a társadalmi élet mezejéről. Összpontosított, erőlyes akcióval — ír- ják a cseh lapok — néhány rövid év alatt biztos sikert lehet aratni, amikor majd öt év múlva a közlelebbi kép- viselôválasztásnál a mostani négy töt nemzetiégi képvi- selô helyett hatvan-hetven vonulhatna be a magyar törvényhozásba, ahol érteleyes felféssell előkészíthetnek a talajt a dualizmus megdöntésére és a föderalizmus megteremtésére, melynek a monarchia szláv többsége, csehek a tóttokkal, lengyelek a galíciai ruténekkel, horvátok a dél-ázsiai szlovénekkel vinnék a föszere- pet. A cseh sajtó e számító tervezetése valóban meg- indító, mert a tóttokat így be kellene olvadniok a csehekbe, ruténeknek a lengyelekbe, szlovéneknek a horvátokba, ami kézzelfogható abszurdum. Ha mégis sikerülne, akkor a Habsburg-monarchia fölbomlását je- lentené, és a cseheket bekebeleznê Németország, a len- gyeket s ruténeket Oroszország. A Habsburg-monarchia fömaradásáért küzdelm ki tehát, midôn a tót s cseh túllök aknáit idejekorán fölbontjuk.

Árval dolgok a parlamentben. Abafy Ôdön árval képviselô erôs kritika alá vette az árval főispánnak némely dolgát, a mik ha úgy történtek mint a hogy a parlamentben elmondattak, csakugyan nem valami sikerült diplomaciai fogások voltak. Hanem azért azok a dolgok nem voltak olyan fontosak vagy legalább következménytük nem, hogy azokra az országgyűlési figyelmet kellett volna kéri. Ha a képviselő az ott elmondottakat lejírja és a helygimnizsiternek beadja, bizonyosan elérte volna célját, hogy az elkövetett baklövecek kire- sérteljenek. Hanem ha már Abafy képviselô az árval dolgokat előhozza a parlamentben, igen helyesen csak- szlik. Ha megemlékezett volna az ott felbuzgótt pánszláv tórekvekről. Bizonyára nagyobb szolgálatot tesz a magyar hazafias ügynek ha figyelmét ennek a kérdésnek a szánására fordítja. Ez azt abafy képvé- selőtől, mint az ottani viszonyok alapos ismerőjétől is- vák juk annyival is inkább, mert feltétlen hazafias tórek- véseit nem önkü sinek kétségbe vonni. Az pedig, hogy a néppárt líve, semmiképpen sem akadályozhatja a magyar-hazafias érdekek megvédésében és a pánszláv hajladóságoknak osztorozásában. És a mint mi ismerjük az árval viszonyokat, ott a helyzet napról-napra jobban nyonyolódik anélkül, hogy azok a kik arra hivatva önének erőlyes fellépésekkel a helyzet tisztázásához látnának. Ez az ottani képviselôknek is első rendű feladatuk mert első a magyarság ügye s azután messze következik egy embernek apró-cseprű botlása vagy tévedése és azoknak szellettése.

A cseh beavatkozás a kritika világánál.

II.
De nemcsak joggal, hanem egyenesen lehetetlenség is az ausztriai cseh programnak hazánkban való keresztültivitele! Ausztriában, a hol külön határokkal bír mintegy területi államot alkot Csehország s lakóinak túlynyomó része is cseh nyelvű, elképzelhető s keresztültivhető a s nyelvi dualizmus, a nyelvi ket- tősség, de nálunk, pl. mint Turóczban is, a

hol 3-féle nemzetiség — magyar, tót és német — élnek egyttel, némely megyében pedig 4-féle nemzetiség is van — a nyelvnek egyenjogú- sítása egyenesen lehetetlenségbe ütközik. A nyelvi kettősség helyett nyelvi hármasság, né- gységess számraznák, már pedig négy-öt nyelven még egy kis gyűlést sem lehet vezetni, nem- hogy egy államot kormányozni. Már csak a keresztültivhetőség szempontjából is tehát csakis a magyar nyelv lehet az igazgató és az igaz- ságszolgáltatás nyelve.

Világos tehát, hogy az ausztriai cseh program joggal, is és lehetetlen is Magyar- országon.

Hogy már most úgy a magyar állam, mint a magyar társadalom magyarosítani akarnak, azon — azt hiszem — csak egyedül a cseh nemzet tútközhetik meg. Van-e széles e világ- on állam, mely az *egységére* ne törekednék, van e nép, mely *beolvastani* nem akar? Nincs seholl! Az orosz a lengyeleket, a német a francziákat, az angol az یرهket mind assimilálni akarja, s itt tehát nem maga a tény, nem maga a szándék, mert az már a népelemek alaptermészetéből következik, hanem az a mód, a melylyel é be- ovlasztást keresztültivszí — jöhet számításba s kerülhet a kritika bonozoló kése alá.

Már pedig a magyar állam és a magyar társadalom magyarosításának módja és eszköze nyugodtan keríthetnek nemcsak a „hu- manus” csehek, de az egész művelt világ it- löszöke elé. Senki emberfírt nem kényszerítünk sem bottal, sem kancsukával a magyar szó megtanulására. Itt van szemünk előtt Turóc- vármegye magyarul nem tudó, tót nyelvű lakosá- ga, ki kényszeríti öket, hogy magyarul meg- tanuljanak, vagy ki földözi öket, ha meg nem tanulnak? Kitől vették el a házat, földjét, mert nem tanult meg magyarul, vagy ki nem szá- vazhatott le a képviselôválasztásnál, mert csak tóttul tudott? Ki kényszerít az ügyvédek, orvosokat, tanítókat, hogy ezekre a pályákra lépjenek a magyar nyelvű oklevéltek alapján keressék meg kenyerüket? Hiszen boldogan élhet, nyugodtan meghalhat kiki a maga nyel- vével, nem erőszakkal, nem zsarnokoskodik itt senki, seholl! Vagy talán azt minősíti zsarnok- oskodásnak a cseh nép, mert sem a magyar állam és sem a magyar társadalom nem engedti, mert nem engedheti meg, hogy külön *területi* államot alkalsson itt bármelyik nemzetiség is? Hisz’ ez csak nem zsarnokoskodás? Ezer éven át megörzött, megvédett hazánk szent földjét csak nem engedhetjük át másnak, ép azon történelmi oknál fogva, a melylyel a cseh nép nem engedti át a magáét! Ha meg tudtuk vé- deni töröktől, néméttől, csak nem fogjuk most elajándékozni! — Hallgassunk el tehát már egyszer azzal a kegyetlenségű és zsarnokoskó- dás vádjával és ismerjük be, hogy nincs a földkerekségen olyan békés, türelmes nemzet, mely oly végtelen nyugalommal s békétérással viseltetnék az igazgatókkal szemben, mint mi. Gondoljuk csak higgadtan meg, hogy nem

galamszeltség kellett e ahhoz, mikor a legu- többi képviselôválasztások alkalmával szűtes- ségés úri embereket, kik Zníováraljától Stubnya- földre egyeztek, Zníón a legundokabb ká- romlásokkal, kísértek végig az utczán. Kérdem, meg lehetne ezt tenni Franciaországban a németek, vagy Oroszországban a lengyelek? Nem és eszser nem! S mi, znióinak, azzal a végtelenül fájó tudattal vátuk zsebre a jó kívánatokat, hogy szent hazánk határán *belül* merik ezt a magyarnak mondani!!

Ime, ez az én véleményem a cseh be- vatkozásra vonatkozólag és ime, ennyi és csak *ennyi* a cseh beavatkozás jogalapja és szűk- ségessége a cseh nemzetiségek ügyébe. Ne fájjon tehát a cseheknek a mi tótjaink fejé, sokkal jobb, sokkal igazibb s öszintébb barátjak vagyunk mi nekik, mint a csehek. A magyar ember sohasem gyűlöli a tótot, sem semmiféle nemzetiségi testvérét, bár látal a cseheknek abba a hangzatos fajszeretlet köpenyegébe bújni, mikor mi velünk foglalkoznak. És ha tisztán, elfogulatlanul akarják látni a magyar, országai nemzetiségek helyzetét és állapotát, ne az igaztók forrásából merítsenek véleményt felőlünk, hanem jöjjenek el közbénk, pl. a znió- vóraljai állami tanítóképző intézetbe, a hol 110 növendék között lévő 90% töt anyanyelvű ifjú minden évben teljesen ingyenes ellátásban, tanáraik részéről pedig atyai szeretetben részéül. Még azt sem veszik észre a tanárok felelés közben, hogy tót vagy magyar anyanyelvű e az a növendék! Az azonban magától értődök, hogy jó, magyarérmelmű tanítókat akarnak belőlük nevelni, mint a milyen jó csekeket nevel a prágai tanítóképző — de nem *kény- szerrel*, nem *zsarnokoskodással*, mert hiszen önként, szabadakaratból iratkoztak be azok a jó fűúk az intézetbe s ha nem tetszik nekik; akár ki is léphetnek!

És büszkénk, önzertelt mondhatjuk el, hogy így van ez más téren is.

Pávy Endre.

Megyei élet

(Turóczvármegye közlgaizatási bizottságának ilyése.)

Turóczvármegye közlgaizatási bizottsága 1902. évi május hó 12-én tartotta meg rendes havi llyését ifj. *Justh György* főispán elnöktele alatt.

Jelen voltak: ifj. *Justh György* főispán elnöktele alatt *Beniczky Kálmán* alispán, *Grumich Géza* kir. tanácsos pénzülylgaizató, *Keveiczky István* árszeméki elnök, *Berecz Gyula* kir. tanfelügyelô, dr. *Skultéty István* kir. ügyész, *Borbély Kálmán* főmérnök, dr. *Beniczky Ákos* főjegyzô, dr. *Haas Jakab* főorvos, dr. *Lax Adolf* iszri ügylgaizatô; továbbá id. *Buboczky Simon*, *Justh Ferencz*, *Justh Kálmán*, *Klímó Vilmos* bizottsági tagok.
Báró *Léray Gyula*, *Cserny Emil* és *Keveiczky Imre* kb. tagok másemü elfoglaltságuk miatt nem jelenhet- tek meg, a mi tudomásul szolgált.
Jegyzô: *Csepessényi Sándor* tb. főjegyzô.
Justh Ferencz képviselô javaslataira a tureseki ál- lomásnak ártutaglomra lendő berendezése tárgyában felterjesztés tetettet a kereskedelmi miniszterülethez. Ez a kérés teljesítetet a mi örvendetés tudomásul vétetet.
Feldmann Adolf ruttkai lakos a Ruttkán szabály-

A többi aláírások a következők (sorrendben következik):

- Pilisén és Alherth* — *Irádn Ôli* rokonaid: Rakssányi József utódai: Rakssányi Kálmán s. k. és családja, Rakssányi Gyula s. k., Kovács Ida s. k., Rakssányi Endre s. k., Rakssányi Jôsi s. k., Rakssányi Margit s. k., Langhof Gyuláné s. k., Rakssányi Berta s. k., Langhof La- zika s. k. Rakssányi Pál utódai: Rakssányi Anna s. k., Rakssányi Ilonka s. k., Rakssányi Géza s. k., Rakssányi Béla s. k.
- Balaton-Henyén Ôli* rokonaid: Rakssányi Károly s. k. ref. lelkes (73 éves) bortermelô, nôm (Cseh Petronella, gyermekeink: Békésm. *Henyénen*: *Zoltán*, van neje és 4 fiu. — *Adásiban*: *Aranka*, férje Somogyi Kálmán ref. lelkes, 3 gyermeke, 4 unoka Egerben; *Szilveterón*: *Árpád*, neje és 5 fia. Nagy-Dobrán: *Jóhn*, férje Pálffy Dénes és 4 gyermeke.
- Békés-Gyulán Ôli* rokonaid: (Az öreg Rakssányi Ádám unokája): Rakssányi Árpád s. k. és édes anyja öz. Rakssányi Dénesné s. k. és menyasszonya. *Rakssányi Adám meghalt 94 éves korában Szarvason, 1892-ben, a fia: R. Dénes meghalt Budapestben 1899-ben 67 éves korában.

Budapesten Ôli rokonaid: (Jó szomszédod Rakssányi Gábor új utódai): Rakssányi Gyula mérnök s. k., Rakssányi Gyuláné s. k., Rakssányi Dezsô tanárjelölt s. k. *Rakssányi Gábor ökl. mérnök, meghalt Rakassán 73 éves korában.

Dona-Eggházán Ôli rokonaid: Idôs Rakssányi Mihály s. k., Rakssányi Zoltán s. k., R. Zoltánné szűl. Szentek Katinka s. k., Rakssányi Mihályné szűl. Sáfary Aranka s. k., Rakssányi Elemér s. k. és neje Szarnay Margit s. k., ifj. Rakssányi Mihály s. k., Rakssányi Magda s. k., *Magyarban (Tórtalál m.) és Ekerés-templomban Ôli rokonaid*: (Jó szomszédod: Rakssányi László utódai): öz. Kulányi Károlyné szűl. Rakssányi Gizella s. k.

tábornok kíséretében —) mint szűkség esetén intézkedô tüzérőnyök önként részt vevén: ott, a esetatérben feje- zôdhetett be földi életpályája. Kiváló tisztelôtt Nagy- ságodnak kész szolgálja Görgei Arhur.

Az alkalom pedig, a mely erről a családról meg- emlékeztínni készet, a családnak egy kegyeletes ténye egyik tagja, a f. é. február havában 90-iki életévét be- töltött rakkai Rakssányi Ferencz, rakkai közbirtokos írányban, a becsatot borítékok felhasználásával, lehető- leg *postafordulattal* továbbián sziveskedjenek, abban a reményben teszem ezt, hogy ezen kérelemnek család- munk minden egyes tagja a legszivesebben eleget fog tenni. Szívlyes rokoni tûvelôzettel és atyaifaság szer- vetettel Budapestben, 1902. évi február hó 1-én rokonuk: Rakssányi Gyula s. k. mérnök.

Maga az tûvelôzött irat ekképen szűl:
Tekintetes rakkai Rakssányi Ferencz úrnak, nyug. Tisztelôtt és közbirtokos Rakkán (Turóczenyegye). Szere- teltô tisztelt Bátyánk! A Mindenható kegyelme meg- érmi engedtet Neked oly kort, a mely keves hálóndó- nak jut osztályrészül. De Neked, szerezte tisztelt Bá- tyánk, még ennél is több jutott: megengedetett, hogy

a mai napon a *Kilencvenedik életévét* családunk ôsi felsőzárban töltset be, ott, ahol ezeltôt Kilencven évvel elözök napvilágot láttal. Az a darab ôsi föld, melyet családunk ezeltôt hátszázéssz évvel nemesi adománykén- pen IV. (Kun) László királyunktól kapott, nagyrészt még ma is a Te birtokodon van. Tanusodik ez a körül- ményről, mennyire ragaszkodol az ôsi röghez. Mi el- széledtünk s e hazán elsörtan éllünk s kevesen vannak közbirtok — alôírott rokonaid között — olyanok, akik még birtokosok volntuk az ôsi időnönim. De azért, mert édes hazánkban elsörtan éllünk, a mai napon egytté tûmörültünk, hogy Te irántal való szeretetünk és tiszteletűnknek kifejezset adjunk. Egytté hozott ben- nünket az a tudat, hogy hiszen egy tûrszűl szűrma- zunk, ugyanazon tûrszűl, melynek egyik életérés hajtá- sa: családunk ez idôszerint neszora Te vagy, Bátyánk! A midôn hisszük és reméljük, hogy az isteni Gondvisel- és a közleledben levô gyermeckid szeretetteljesen ápoló keze beesset déteted még számos éven át fenn- tartja, szívünkkel kívánjuk, hogy a Mindenható Téged még sokáig teljes megerôgedésben éltesen.

Az aláírások sorêl *Sárkány* Sámuel bányakertleti ág. h. év. püspök kezdi meg ilyképen:

(Püspöki áldás): A kedv vallásos érjűlettel által megsezentelt nemes munkásságban éltéltek 90 éves élet- kor legedesebb jutalmát a tiszta ôntudatban és az Isten végtelen irgalmában való hitbeli meggyôződésben találta. Ennek a jutalomnak boldogító élvezete, gyermekeid háza- lás szeretete, valamint közeli és távoli rokonaid tiszte- lete aranyozták be életükönkdvôd hálárvölô napjait. Ezzel az ôszinte kívánattal küldöm Kedv kedves Rokn, szív- belül ékadó püspöki áldásomat. Pilisén, 1902. február hó 4-én. *Sárkány* Sámuel s. k. bányakertleti ág. hív. evang. püspök.

talán beszédet pénézköbül az általa befizetett összegek visszafizetését követeli. Minthogy ez a vad a régi előjárásig tart, mely úgy már fogyalomról elintézték, különben is a fogyasztási adók körüli szabálytalanságok még vizsgálat alatt vannak, a járási főszegebíró az ügy mibenlétéről jelentése blikhatik.

A Klímasek mosóczi lakos sajtógyárában fennálló lokomobil tárgybán lefelebbes folytán a helygmi m. kir. miniszter úgy döntött, hogy Klímasek nem köteles a lokomobil három oldalról beépíteni és lokomobilját azonnal üzembe veveti.

Rohácsik Zsuzsi amerikai lakos jahodniki birtokának gondnokán N. N. Jahodnik közs. lakos nevezettét ki. Azonban gondnokot teendőit többszörös felszólításra sem végezte. Erre az árvászek a gondnok elővezetést kérte a főszegebírótól a mit azonban a főszegebíró megtagadott. E miatt az árvászek a helygminiszterhez filterszettést tett kérése, hogy a főszegebíró köteles-e ily esetben karhatalommal előállítani a gondnokot. A helygminiszter kimondotta, hogy erre a főszegebíró köteles.

Turócsezmárton bírja 13 lakosnak kérésényét terjesztette be eadól leírás tárgybán. Minthogy 1901-ben az illetők kutyát nem tartottak eadóljuk leírati rendelteté.

A Mosoczon felállítani tervezett táviró hivatal tárgyában a táviró előhozgatás az ragaszkodók a hozzájárulási feltételekhez. Ha azokat Mosoczi község nem teljesíti a táviró hivatal nem állíthatik fel.

Eldórá meg a törvényhatósági állatorvos havi jelentését, továbbá több kivételtes nősülési engedélyt keró folyamodványt.

Dr. Lac Adolf fittügyész bemutatja a Petyko családnak Országú zvióvárfaljai lakos ellen fennálló 32 ezer forintos követelése ügyében azt a panszát, hogy az árvászek az Országú-féle hagyaték ellen annak idején elmulasztotta a bűnvádi följelentést megtenni. Minthogy ez később megtörtént, de a kir. ügyész nem tartotta a kérdést büntényítő eljárásra alkalmasnak; minthogy továbbá a törvénysek is elutasította" elévültsé ezimén az árvászek följelentését; minthogy végül magán uton, a Petyko család érdekében a szükséges lépések megtevéte különben is; legvégül pedig azért, mert az ügyész a ki az elévültst okozta, ehhálózott és így nincs ki felelősségre vonni: e miatt az egész ügyet mint tárgyalatalt félretölteti kéri, a mit bizottság ki is mondott.

Keveczy István árvászeki elnök jelentése az árvászek I. érvénygydi munkásságáról tömöslenül véteztet.

Dr. Haas Jakab vármegyey főúrós jelentése szerint április hóban az egészségégi állapotok rosszabbak voltak mint a múlt hónapban. A leggyakoribb betegségek voltak a fűdő hurut valamint a csizos bántalmak; azonban a halálozás arány kis mérvű volt. A helyven fertőző kórok közül előfordultak:

I. Kanycor: Bisztricskán megbetegedett 11. gyógyult 8. maradt 3. Kliesenben 6. gyógyult 4. maradt 2. Rutkán 2. gyógyult 2. Lipócán 11. gyógyult 6. maradt 5. Prikopán 9. gyógyult 5. meghalt 2. maradt 2. Szucsányban 6. gyógyult 4. meghalt 1. maradt 1. Alsó-Turcsékén 23. gyógyult 15. meghalt 8. Divéken 2. maradt 2.

II. Rencsoló toroklob: Zátureson 3. gyógyult 2. meghalt 1. Rutkán 1. gyógyult. Nezapólan 2. gyógyult 1. meghalt 1. Dubovón 4. gyógyult 3. meghalt 1. Alsó-Stubnyán 1. gyógyult. Szlovánban 1. gyógyult. Mosoczon 2. gyógyult 1. meghalt 1.

III. Hasi hagymáz: Bellán 7. gyógyult 4. meghalt 2. maradt 1. Turánban 1. meghalt. Mosoczon 1. meghalt.

IV. Hékburat: Helyben 16. maradt 16. Jahodnikon 5. meghalt 5. Sütön 9. gyógyult 3. meghalt 1. maradt 5. Draskócózon 12. maradt 12. Szklabinán 18. maradt 18.

A hékburat tömegesen föllepött helyben, Draskócózon, Szklabinán, oly annyira, hogy Szklabinán az iskolázó gyermekek közül csak egy harkadva járhat az iskolába. A kellő öv és gyögtyingédek fogantositattak. Rutkán egy 7 hónapos törvénytelen gyermekt

hullája törvénysekileg bencoltatott, mert állítólag kicéhetett; a bencolásmál azonban kint, hogy általános gútmókorban szenvedett s annak következtében halt is meg. Kiallítottat 23 orvosí bizonyítvány, 19 orvosí látlevél könnyű testi szervekrekló.

Grumlich Géza kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint az állami egyes adók befizetése az elmúlt év hasonló időszakok mérten 55 koronával volt kedvezőtenebb. Ladányi Lajos rutkai lakosa került 60 korona bírság förtöltelt mert bebizonyít, hogy az illetőnek csak Flobert foggyere van, a mely vadászatra nem alkalmas.

Berecz Gyula kir. tanfelügyelő jelentése szerint Április hóban meglátogatta az alsó-turcséki, felső-turcséki, ivánkaföldi, folksulvi, brisnyai, hadhivaji, tarmói, nagycesepényi állami, a hajji, töprónai, záturesai, prikopai, krpellni, suttói, kliesinyi, lipóczi, deantuli, blatniczei, rudnói, zsambokrei, nezapóli, treboszti, szklabinai, notesói, bisztricski, durbóvi és cesmosnói ág. ev. felekezeti, a jaszonóvi, szentpéteri és nezapóli r. k. bellai községi, rutkai magán iskolát - végre a helybeli állami polgári iskolákat. Ezen látogatásokkal a vármegyey összes iskoláinak látogatását befejezte. - Jelenti továbbá, hogy mindazon iskolákat, hol a tanítási eredményen nem volt megelevedve ismétellen fogja felkeresni, intézkedéseit ezen utóbbi iskolálatogatások eredményéhez képest fogja megtenni.

Az iskolálatogatások alkalmával sajnosan tapasztalta, hogy különösen a mosoczi-zniói járásban a községi előjáróságok, a körjegyzők, de maga a járási főszegebíró is igen lanyhán veszik az iskola mulasztások körüli teendőket. Ennek azután az az eredménye, hogy a szülők látva azt, hogy az iskolamulasztásokkal a közgazgatási közögek nem törednek, akkor is visszatartják gyermekeiket az iskolálatól a mikor arra nem volna okvetlenül szükség. A rendellen iskola látogatás fokozásához hozzájárult, meg az egész vármegyében észlelhető nagy takarmányhiány, a mely miatt az állatok szabadban való etetés ekkertelhetlenül szükségesé vált. E miatt kénytelen néhány helyi községben levő állami elemi iskoláknál eltekinteni az új gondnoksági Utatásnak attól a rendelkezéstől, a mely szerint az évzáró vizsgálatok jun. hó 15-ike előtt meg nem tarthatók.

Majdnem minden gondnokság részéről olyan tartalom jelentések érkeznek ugyanis, hogy a tanulókat június hó 15-ike együtt tartani nem lehet.

Végül jelenti, hogy a vizekői és folksulvi állami elemi iskolák építése annyira előre haladt, hogy azok a jövő tanítási évben rendeltetésüknek átadhatók lesznek. Az ivánkaföldi állami iskola építése némi halasztást szenved, minthogy az építkezés biztosítására hárított első árjeltes eredménytelen maradt. Kemény van arra nézve, hogy a második árjeltes, mely legközelebb fog megtartani kedvezőbb lesz.

Az iskolái egészségügy tühető volt, bár az előfordult betegségek miatt a divéki felekezeti iskolában a tanítás még jelenleg is szünetel.

Eldórá továbbá a kir. tanfelügyelő, hogy a vall. és közk. kir. miniszter elrendelte, hogy a suttói ág. ev. felekezeti iskola részére az építési engedély megadásák. E kérdésben nagyobb vita fejlődött ki, a melynek eredménye az lett, hogy mielőtt a bizottság az engedélyt megadná, Beniczky Kálmán alispán, Justh Ferenc, Dávid Ferenc közg. bizottsági tagok kiküldetnek a helyszínre azon utatással, hogy a telket és szomszédoságát vizsgálják meg és amennyiben a helyzet ott kedvezőbb lenne, az alispán az építkezési engedélyt a közg. bizottság nevében adja meg. - A blatniczei II. tanítói állás fizetésének kiegészítését keró folyamodvány pártolólag terjesztetik föl.

Borbély Kálmán főnémetk elődjai a helygminiszter rendeletét, a mely szerint a vármegyeyi utak egyes részei a hadgminiszter megjegyzéseí értelmében javítandók.

IV. polgári iskolai tanuló Nagy-Szombat s. k., Rakassányi Vilma Dunaszerehaly, Pozsony megye s. k., Rakassányi Károly b. henyey ev. ref. lelkeső leánya, Rakassányi Jolán férjezett Pálfy Dénes, Pálfy Dénes s. k., Nagy-Telepén gyermekeik: Jóné, Jozsef, Jolán és Irén s. k., Rakassányi Zoltán 57 éves s. k. okleveles gazdász, birtokos Balaton-Henyén; neje Száry Jolán. Gyermekeink: Kálmán 9 éves, Zoltán 7 éves, Károly 5 éves, István 2 és fél éves. Fogadja szives üdvözletünket Szívöböl gratulálók, az én kedves öreg Bányának, s az összes Rokonságunk, és a rokonságok egy szép köbértéshez összegyűjtött Rakassányi Gyula ücsémnek. 90 év! Nagy idő. A szentírás szavai szerint „a mi éltnünk napjai. 70 vagy ha több 80 esztendő.” Tudja Isten! de én azt tartom, hogy ha már erőm elfogyott s munkálkodni nem tudok, unalmas az élet. Ha élveztünk a ránk bízott munkát, jobb nekünk ott, a hol nem fáj semmi! - Ezt a nyugalmat várjuk mi öregek. Én meg munkabíró vagyok 73 éves korom mellett is. S vannak rá esetek, hogy még a 100 éves öregek is munkaképsek s nagy betegeket soha sem voltak. Ilyen öregséget kívánok én magamnak s az én Rakassányi Ferenc bátyámmal! Így éltesen az Isten meg sokáig! Tiszta szívöböl kívánja Balaton-Henyében 1902. március 19. szerte öcsése Rakassányi Károly s. k. ref. lelkeső. Adámi (Somos). Rakassányi Károly b. henyey ref. lelkeső leánya: Rakassányi Aranka: férje Somogyi Kálmán ref. lelkeső, gyermekeik: 1. Aranka, férje Veress István Egerben m. kir.vincelőz iskolánál borászati felügyelő, két leánya és két fiúskával. 2. Dezső 22 éves tanuló. 3. Kálmán 12 éves tanuló. Besztercebányán élő rokonok: Rakassányi Ferdinánd utódai: Rakassányi Gyula s. k. nyugalm. kir. albíró, gyakorlati ügyvéd, Rakassányi Gyuláné sz. Fábry Paula s. k. Gyermekeik: Rakassányi Dalma s. k., Ulexay György né szül. Rakassányi Jolán, okl. övönő s. k. Krompach, Rakassányi Ilona s. k. okl. tani-

Országos mozgalom a panszlávizmus ellen.

Ha jól meggondoljuk, majdnem örvendünk nek annak a különben szomorú jelenségnek, hogy a kol. ülésező parlamentben 4 töt nemzetiiségi képviselő is huz jött, a kik ugyan kevés tudással, még kevesebb tüpattal, de elég vakmerően napirendre terelték a nemzetiiségi kérdést. Így természetes, hogy a megindító akcióknak meg van a maga reakciója és azok a kihí felszólalások a melyeket a nemzetiségi képviselők a parlamentben magoknak megengedtek, viszhang nélkül nem maradhattak. Az elkeseredés azonban akkor hágó tetőpontra, a mikor Kollár Márton nagyszombati képviselő minden tartózkodás nélkül szintén kimutatta fog, féhéret, a melyet addig sikerült leplezgetnie. Választói meg is adták a választ és eléggé csodálkozunk rajta, hogy Kollár a nagyszombati választói értekelzet alározata után nem mondott le mandátumáról. De nem értjük azt sem, hogy egyházi főhatóság, miért tűri meg kebelében az olyan embert, aki pánszláv érzületnek nyilvánosan is kifejezést ad, és ezzel kompromitálja a hazafias magyar lért, meg bizonyára restelkedve gondol arra, hogy ilyen ember is tagja lehet.

A mily örömmel fogadtuk a nagyszombatiaknak hazafias határozatát, ép oly komolyan és a dolog lényegében méltó tárgyalomással került ez a kérdés napirendre az egész Felvidéken, de különösen Pozsony megyében, a hol eddigelé a pánszláv törekvések csak lapangtak, de nyilvános kitérésre meg nem kerültek.

Lapunkban annak idején ismertettük azt a határozatot, a melylyel a nagyszombatiak megkeresték Pozsonyvármegyét, hogy a pánszlávizmus áradatával szemben, mely az egész Felvidéket fenyegeti, foglaljon állást és keresse azokat az eszközöket, a melyekkel azokat ellensúlyozni, sőt megakadályozni lehetne.

És Pozsonyvármegyey magáévá tette a nagyszombatiak javaslatát.

Május hó 12-én tartotta meg Pozsonyvármegyey törvényhatóság bizottsága közgyűlölését, a melyet Klempa alispán vezetett. A megyebizottsági tagok szokatlanul nagy számban jelentek meg, többen, mint a mennyien a választások alkalmával megjelenni szoktak. Mert bár 3 szavazattal többel a megye gyűlésen a tótok nem rendelkeznek, mégis szükségesnek tartotta a pozsonyi magyarság, hogy már megjelenésével is dokumentálja meg, ötránkosasát és nagyszamával is emelje a gyűlés határozatának, erkölcsi súlyát. Azek meg annak is hire járt, hogy a magyaroknak lennek barátja Veszelcsy Ferenc képviselő is benereszkedik a közgyűlésre, sőt hogy ott még felszólalni is elég vakmerő lenne az indítvány ellen. Ez azonban nem történt meg és így a vármegyey közgyűlésnek tárgyalása mindvégig nyugodt méltósággal folyt le.

A gyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be. „A nemzetiségi törvény módosítása tárgybán benyújtott indítványra kértlően a sor, a vármegyey főjegyző felosztva az állandó választmány következő határozati javaslatát:

Pozsonyvármegyey községsége a sajnosan tapasztalt pánszláv törekvések ellen ünnepes övást emel, illetve azokkal szemben hazafias érzéstől vezéreltetve a leghatározottabban állást foglalni törvényes köteles-

Kubányi Etelka s. k., Kubányi Gizella s. k. Nyitra-Zámbockréten élő rokonaid: (Zámbockréthi József volt országgyűlési képviselő özvegye és utódai): özv. Zámbockréthi Józsefné s. k. Rakassányi Paulina s. k. Az ír Isten öltöse sokáig meg a legjobb egészségében kedves Ferenc bátyámat s. k., Andrauszky Emilné sz. Zámbockréthi Franziska s. k. Pécelen élő rokonaid: (Jó szomszédok: Rakassányi Gábor özvegye és utódai): Rakassányi Julia s. k. 82 éves, Rakassányi Béla s. k., Rakassányi Anna, R. Beláné sz. Markoviezky s. k., R. Jenő 14 éves, R. Gyula 11 éves, R. Béla 8 éves, R. Jolánka 5 éves s. k. Rádóc-Palotán élő rokonaid: Filiczár Lajos s. k., Filiczár Lajosné s. k., Rakassányi Páni férjezett, Márton János egyetlen leánya s. k., Filiczár Géza s. k. Szigetvárt élő rokonaid: Dr. Id. Rakassányi Árpád s. k. közközöltő igazgató főúr, Dr. Rakassányi Árpád né, Bohar Ilona s. k., gyermekeik: Árpád szül. 1892. decz. 31-én, Lajos szül. 1895. május 14-án, Gyula, szül. 1897. decz. 18-án, Károly-Vincco szül. 1898. aug. 18-án, Géza szül. 1900. április 24-én. N.-Kékálló élő rokonaid: (Rakassányi Imre 1848/49-iki honvédtáiszárelvezdes utódai): testvérnéjének Karolinnak gyermekei s hasonvett atyjának egyedül unokája, özv. Kovács Sándorné és annak gyermekei, özv. Marsékné Kovács Berta, Kovács Kornélna nyug. polgári iskolai tanítónő, s. k., Kovács Géza tanár s. k. m. á. v. mérnök Aradon. *Rakassányi Imre családunk ezen kátiú tagjáról, Górgey Arthur tábornok 1898. évi október hó 25-ike levelében azt írja, hogy valószínűleg a temesvári csatában 1849. évi augusztus 9-én esett el a hazaért 31 éves korában; nagy Iván szerint honvédtáiszárelvezdes. És a többi ismeretlen rokonaid: (Néhai Rakassányi Ferenc gyermekei): Rakassányi Berta körházti irnokné Szigetvárt s. k., Rakassányi Gizella II. éves tanjel. s. k., Rakassányi Jolán

tónő, Rakassányi Aranka s. k. okl. tanítónő, az Erzsébet nőiskola növendéke s. k., Rakassányi Etelka s. k. a budai tanítóoképző intézet növendéke, Rakassányi Mariska s. k. a felsőbb leányiskola növendéke, Rakassányi Annikó s. k. felsőbb leányiskolai növendék, Údv az ismeretlen és forrón szeretett Bánykának! Özv. Rakassányi Gusztáv Turóc-Szent-Márton.

Az aláírások sorát Kossuth Ferencnek következő sorai fejezik be:

A tízennyolczadik század első harmadában élő ösöm II-ik Györgynek neje rakasai Rakassányi Katalin főt - Az ősi magyar szokás, századokra terjesztvén ki a rokoni kötelék szánit, e zimen én is azok közé sorakozom, kik a jó Isten áldását kérik, a Rakassányi család Nesztora!ra! Budapest, 1902. ápril. 13. Kossuth Ferenc s. k.

A család nesztoranak fia a következő nyilatkozattal köszöni meg a rokonok kegyelét:

Azon alkalmából, hogy szeretett édes atyánk, Rakassányi Ferenc rakasai közbirtokos folyó övi február hó 9-én 90-ike éves életkorán szerencsésen betűlhetett, egy rokonunk, rakasai Rakassányi Gyula budapesti székesőlvárosi mérnök közleményezése folytán az országban elsőszérvé tartózkodó „Rakassányi” családbel rokonaink legnagyobb része, összesen 65-én esztalokoztak azon mozgalomhoz, hogy szeretett atyánkhöz irásbelileg intézett üdvözöl emlékiratát sajátkezűleg ír-ták alá.

Kedves rokonaink! És ezek között Méltóságos és Főtziszelőnk Sárkány Sámuel, bányakertelti Püspök úr, valamint öök emlékezett, hazánkba Kossuth Lajosnak méltó utódja Nagyságos Kossuth Ferenc országos képviselő úr!

Minthogy az agglorban valóban élő kedves atyánk

ségének tartja és ebből kifolyólag különösen a nemzetiségi törvénynek a magyar nemzeti politika jól fölfogott követelményeire képest való mielőbbi módosítása iránt az országgyűlés képviselőházához föllíratot intéz. A föllírat támogatás végett küldendő az összes társ-törvényhatóságokká.

A hazafiás érzülettel felléptető határozati javaslatot egyhanglagon, nagy lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés, a mikor annak indokolására fölemelkedett Borocinszky Ede nagyszombati ügyvéd s tartalmas beszédével reá mutatott arra, hogy a pánszlávizmus nemcsak Nagyyszombat vidékének, hanem Pozsonyvármegyének, nem is csupán a Felvidéknek baja, hanem országos betegség, mely valóságos nemzeti csapadást lehet, ha idejében nem sietünk az orvoslással. A pánszlávok általános határozatát elellenkeznek az 1868. évi 44. törvényekki alapjogdlatával. Ez az alapjogdlat hazafiás és a magyar nemzeti politikát akarja szolgálja. A törvény betűjének gyakorlati alkalmazása azonban tág teret nyit a nemzeti és állam-ellenes hazafürlésnek. A nemzetiségi törvény egyes rendelkezéseit egyenesen utjál állják a nemzeti állam kiépítésének. E részben nem szükséges holmi ördögököt a falra festeni. Elég, ha hit képt rajzoljuk az állapotoknak, mert világos belőlük, hogy Deák Ferenc másképpen kontemplálta a dolgot, mint a hogyan élt. A mi trémes nevelési rendszernek a nemzetiségi vásott gyerekekkel szemben nem sokat használ. A tótiság apostoli más, predikálmal a képviselőházban és más esztelenek odahaza. Veszelszky a hazafülség köntösébe igyekezett burkolni magyarellenés fölszólasását, a nagyszombati kerülettel pedig az a szégyen érte, hogy forma szerint megválasztott országgyűlési képviselője, Kollár Márton, oly beszédet mondott, mely a pánszlávok tulajdonképpen intencióját nem tette ugyan nagy dobra, de egész hangjával mégis minden magyar hazafi arcába kergeti a vért. A pánszlávok küzdelmük szerint idegen pénzzel dolgoznak. Fiaikat külföldön taníttatják. A gyermekek szívét felhaza is már az iskolában megmetyézik. A *Hlasz Luluha* című pánszláv néplap minden száma tele van az osztály, felekezeti és nemzetiség ellen való igazgatással. E lap szerint a tót gyermekeket megköntözik és elubittják a köteles magyarelytánítással. Olyan *kontolikus pap* pedig, aki a magyar nyelvet a templomba beviszi, a *keletitizmust* csempészi be az egyházba.

Felhozott még számos más példát annak bizonyítására, hogy a most rohamosan megindult pánszláv mozgalom kötelességünkkel teszi nemcsak a védekezést de a támadást is, a mely nélkül a hazet kimenetle kétes maradna.

Májd *Bartal Aurél* orsz. képviselő, a ki a parlamentben is lelkes híve a felvidéki magyarság érdekeinek, sajnálkossal tejezte ki, hogy ilyen szomorú kérdést kelljen Pozsonymegyében tárgyalni.

Szinte lehetetlennek hittük, — ugymond, — hogy állapataink így rosszakká fordulhassanak. Bizást hisztük, hogy akciónknak meglesz a kívánt fogantatja. Ebben a reményben a mai napot egyuttal a vármege története egyik legfényesebb napjának lehet nevezni. Szólsó sem szeretné, ha valaki kisebbé venné a pánszláv veszedelmet. Az oesmany kis patkány is képes ellyeszteni a legszebb hajót. Egészén a legújabb időkig nem volt Pozsony vármegyében nemzetiségi mozgalom. A tót közép szegénység mellett is elégedett, szorgalmas és békes természetű. Az elégedetlenséget csak a lelketlen igaztók

Rakassányi Ferenczött kevesebbé lehet követelni azt, hogy a hozzáintezett üdvözöl emlékiratban kifejezett egyes rokonszonyos üdvözölésnek mindnyájunknak egyenként és külön-külön személyesen vagy írásbelileg megköszönése, legyenek kegyesek, nemcsak kedves atyáknak Rakassányi Ferencz nevében, hanem egész családai körünk nevében, tölem mint ennek hívottat szószólója és tolmácsától elogadmi jelen soraimban kifejezett halás köszönetemet és tartanak meg mindnyájunknak kegyes jóindulatukban és tapasztalt szívélves rokonai hajlamukban a jövőre nézve is.

Es hogy a köztintünk eddig fennálló rokonsági viszony megőressük, — az itt Túróc-Szt.-Mártonban megjelölő „Felvidéki Híradó” politikai hetilap jelen heti számának közvetlen kezébesítésé átal az üdvözöl szék emlékirat minden egyes aláírójához, sőt azoknál a netán még más családbeli jóakör rokonainkhoz és barátainkhoz azon bizalmas és tiszteltteljes kérséssel fordulni bátorodunk, sziveskedjék a kedves rokonok mindnyájké minél előbb alkalma keresni, hogy itt Túróc-Szt.-Mártonban bárhol, tehát Rakassányi, vagy a közel fekvő Stubyutódokban minél előbb és mennél többben a nyári fűrdőidő alatt, hol elízetes értesítés után gondom lesz mindnyájunk részére a kölesönös megismerkedésére és lehetőleg kedélyes szórakozásra; — és azért valamennyi közlelebbi és távolabbi rokonunkat örömmel elvárjuk és fogadjuk, a netán egyszerre megjelent több vendégeinknek alkalma nyílik egymással közlelebb megismerkedhetnek.

Rokoni szeretettel
Túróc-Szt.-Mártonban, 1902. évi május hó 14.-én.

Rakassányi József,

rokonai köziroszkodók és törvény-
vármegei árszaksági ünkök.

sztják. A tizenhenczedik században a 48-as szabadságharc idején a felvidéki tót nép a magyarság ügye mellett fogott fekvvert és vértet a csatáron. E dícső emlékek utóhatása alatt jött létre a túlságosan liberális 68-as nemzetiségi törvény, mely anny bajnak lett kutterfórá. *Veszelszky, Kollár és Ruszák* tót nemzetiségi képviselők a Házban is egyenesen igaztó beszédeket mondtak, a helyét, hogy honitársaiakat óvták volna a kivándorlás veszedelmeitől. *Hidossy Imre* és *Wlassics* kultuszminister fölszólasatukban *megmagyarázták* a nemzetiségi törvény szellemét, mely látszólag ellentétben van a törvény betűjével. Már pedig egy oylan törvényt, melynek betűje másót enged meg, mint a mit a szellem megkíván, továbbra is érvényben hagyni lehetetlen. Sőt a rossz törvény módosításánál sem szabad megállni. Sokkal tovább kell mennünk, ha *gyökéres* orvoslást akarunk. A *lelkesek és tanitók* oly kivételes állást foglalnak el, hogy az államhatalom öket el nem érheti. Pozsony vármege mozgalmát nem egyes pártok, nem egyes felekezetek vagy osztályok érdeke diktálta. Elhez az akcióhoz esatlakozni, az egész hazafiás magyarság sorsadalm, az egész nemzet jövője parancsolja.

Es hisztük is, hogy nem lesz oylan törvényhatóság a mely ezt meg nem tenné.

HIREINK.

— Személyi hírek. Báró Révay Ferencz mosóczi nagybírtokos és förendlírázi tag, továbbá báró Révay Gyula a szucsányi kerület orsz. képviselője nevével sztil. Berchtold grófó és Margit leányukkal részt vettek a legutóbb megtartott udvari bálón. Margit bárónő részt vett azon a four louses játékon is, a melyet a budapesti főurti társaság legközelebb rendezett.

— A csocsal küldöttösg Láng Lajosnál. Hétfőn este a csocsal választókerület számos tagból álló küldöttösgere kerestő fel Ráth Péter udvari tanácsos kassa-olbergi vasutagaztó vezetése alatt Láng Lajos kereskedelmi miniszter hivatalában, hogy neki a kerület mandátumát újból felajánlja. A küldöttösg szónoka meleg hangon tonmásokkal a kerület szabadlevlti polgárságának jókívánásait a miniszterrő történt kinevezése alkalmából és a kerület bizalma jeléül, a megletelek lelkes óvázói között, újból fejajánlotta a miniszternek a mandátumot. Láng Lajos megláthatatlan mondot köszönetet a bizalom e meglátatásáért és készséggel vállalta el a felajánlott jelöltiséget. Este 7 órakor a miniszter fényes ebédt adott a belvárosi körben a küldöttösg tagjainak, melyre hivatalosok voltak a trensenygyeji országgyűlési képviselők, Ráth Péter udvari tanácsos, dr. Hübtsch Adolf ügyvéd, dr. Diek Mór ügyvéd, Smialovszky Haydin képviselő, Semsey Miklós, Revicky Aurél járásbíró, Garai Lajos lapyszerkesztő, Aichenwald Ede gyáros, Aichenwald József vállalkozó. Aichenwald Henrik kereskedő, Maehljai János gyógyszerész, Klapholz József, Schaller József orvdfelügyelő, dr. Matsuka Péter aljárásbíró, Mády Vilmos, Nemes Barna, stb. A társaság lelkes felküzösötökben ünnevelte a miniszter-képviselőjelöltet.

— A Nőegylet mulatsága. Igazán sajnálnjuk, hogy lapunknak szüktére nem engedi meg, hogy a törözmegeyi jótékony nőegylet által f. hó 10-én rendezett színielőadóról és az azt követő táncmulatságról olyan terjededelemben emlékeztünk meg a mint azt azok a kitűnően sikerült mulatságok megérdemlének. A rendezőség hét száma menő fáradozását sikerkoronázta és *Justh Ferencz* szül. Baththyány Mária grófnő, az egyestlet elnöke és az előadásoknak valamint táncszélétyének kezdeményezője, ugyancsak büszkén tekinthetett szét arra az intelligens közönségre, mely dacozva a zord és kellemetlen időjárással sietett a jó ügy támogatására. Kár, hogy az előadás első száma az egyik szerelő tövöltéte miatt elmaradt. De annál inkább élvezte a közönség a mi derék műkedvelőinknek összhangzó jätékát. Fischer Arminé, Sparraff Panny, Kosuth Ella, Kertész Gizella valóban remekeltek; Galanda Olga és Schwarz René kisebb szerepekben és tanujelét adták annak, hogy a műkedvelői társaságnak hasznavehető tagjai lesznek. A férfiak közül Reóthy Vladimir, Eicher Zsigmond, Dugovich Titusz, Kochaczky Reszó a műkedvelők oszloposai, Milutinovics Lyubisa és Moskóczi József mind jól töltötték be szerepeiket és csak kívánatos, hogy minél gyakrabban láthassuk öket. Hogy a szereplőket mind zájós tapsokkal jntalmazta a közönség azt talán mondanunk sem kell. Az előadás után a vármegeháza nagy termébe vonult a közönség jó része a hol reggeli 5 óraig igazán kedélyesen és fesztelenül folyt a tánc.

— Kinevezés. A m. kir. igazságtgyminister a töröz-szt.-mártoni kerület töröz-szt.-mártoni városában levő a jegyző állásra *dr. Budányi Béla* budapesti törvény-széki joggyakornokot nevezte ki.

— A Túrözi Gazdasági Takarékpénztár, mely már eddig is hasznos szolgáltatásokat teljesít a tót igazintezékekkel szemben, esztőrtökön idéltán tartott izgátogatósi ülést, a melyen az április havú kedvező mérleg mutatták be, egyben tárgyalták a kishirtőkösök országos földhitelintézetével megköntendő transzaksió ügyét. Ettől a törözi kis gazdák sokat várhatnak, mert mőtö nyújt nekik arra, hogy a nemzetiségi pénztintezetek befolyásától meneküljenek.

— Siketóna oktatás bemutatása. Emlékeztetjük olvasóinkat, hogy holnap delútan 6 órakor, az állami iskolák rajztermében két budapesti siketóna intézeti tanár előadás fog tartani a hazai siketóna ügyéről, egyben 4 növendékkelt a tanítás menetét és eredményét is fel fogják tüntetni. Az előadásra, mely díjmentes, mindenki szívesen látott vendég.

— Kereskedelmi biztos. A helybeli kereskedelmi iskolánál a folyó tanév végén megtartandó érettségizválgátohoz a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a maga részéről Lekly Gyula kassai felső ipariskolai tanárt küldötte ki.

— Búcsú-pestély. A znívóváraljai kir. járásbírószá tisztikara élén Eder Ferencz kir. járásbíróval bucsu lakomát rendeztek dr. Bedő Béla volt znívóváraljai kir. albíró tiszteltére abból az alkalomból, hogy őt Ő Felőség a besztérezebányai kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki. A bucsu lakomát tegnap este tartották meg a znívóváraljai Magyar Olvasókörök helyiségében, a melyre Túröz-Szt.-Mártonból is többen átrándultak köztűntik dr. Láng Ernő kir. járásbíró és dr. Trombauer Árpád albíró. Már akkor, a midőn a kinevezés megtörténtét hirdult adtak, kifejeztük részben sajnálköszunkat ezen kiváló bírónak távozása fölött, másrészt örömtünk, hogy buzzó munkássága elismerésre vált. Ezek az érzelmünk most, a midőn dr. Bedő Béla Túröz-Szt.-Mártonból néhány nap múlva véglegesen távozik, fokozottabb mértékben előtérbe lépnek. Szívesen esatlakozunk tehát a tegnapi bucsu lakomán elhangzott elismerő szavakhoz és azt kívánjuk az új törvényszéki bírónak, hogy találjon új ott-honában oly haratságs és szeretetteljes fogadtatásra, a mint mily mértékben mi sajnáljuk távozását!

— Osorey marad. Lapunk előző számában adtuk hírlit, hogy Cserey Emil töröz-szt.-mártoni esperplébanost Breznóváraljai választókör meg nagy többséggel. Mint értesültünk Cserey Emil ezt a választást nem fogadja el és ezen elhatározásáról már értesítette is a breznóváralyakat, valamint erről a püspöki hivatalnál is jelentést tett. Az utódjára vonatkozó kombinációknak ezzel vége szakadt és Cserey esperes marad helyeken, a melyet mindenki meglegedésére tölt be. Elhatározását itt mindenki helyesléssel és örömmel vette tudomásul.

— Tanitógyűlési Bellán. A töröz-szent-márton-blaticejai járáskör tanitói esztőrtökön delélt Bellán tartották meg gyűléstket, a melyet a kor elnöke, Rakitta Samu rutkai igazgató vezetett. Előadást tartottak: *Stollmann Margit* bellai tanitónő gyakorlati tanítást, *Brida Sándor* a magyar nyelv tanítását módját fejtegette, *Adám János* taróni állami tanító pedig az ifjúsági egyesületek szervezését tárggette és ajánlotta. Kegeleotes szavakkal emlékezték meg Zsorna Kezsnének elhunyatáról és helyébe egyestletit jogvözöl *Veszely Imre* rutkai állami iskolai tanitót választották meg. A gyűlést kedélyes közös ebéd követte.

— Új állami iskola. Az ivánkfátölvi állami elemi iskola előjára a vallás és közoktatásügyi m. kir. Minister új épület felemelését rendelte el, de a most hónap végén megtartott árjéltés nem járt kelly eredményel. Szerdán tartották meg az újabb árjéltés, a mely alkalommal szintén csak refráizéssel akadt vállalkozó, a Neumann és Rauter cég, a melylyel az építési szerződés meg is köttetett.

— A Ceallonoz-gyár. a melynek építése tárgyában hosszas tanácskozások tervegetések folytak, most már csakugyan megvalósult. A mult vasárnap delben bontották föl az építésre vonatkozó ajánlatokat, a melyekből kitűnt, hogy a legelőnyösebb ajánlatot *Rauter Miklós* szolnai vállalkozó nyújtotta be és így ő nyertes az a gyár építését. Mint halljuk az előmunkálatok Lemberger esch mérnök vezetése mellett soronyan folynak és azt reménylik, hogy az építkezést már június hóban megkezdhetik.

— Köszönet nyilvánílás. Báró Révay Ferencz úr Ő Méltóságának azon nagy és kegyes áldozatkészségéért, melylyel a neccpáli róm. kath. plébániához tartozó és *Szebesz* pusztaán létező templomnak újból való befedését elrendelni méltóztottat, úgy hível, mint a maga nevet így médon is a legmelyébb és leglégálsabb köszönetét nyilvánílja Komora János plébános.

— Az első dörgés, villám. Végre talán nálunk is kitavasodtik és abban hagyhatjuk a fűtést, a melyet októberben kezdtünk meg. Szerdán delútan öt óra után langyos eső indult meg és ennek kíséretében hálotta az első dörgést és láttuk a villámot cikázni. Ehből, no meg abból, hogy immár majom hó második felében vagyunk mégis csak joggal következtethetjük, hogy a melegebb napok, a melyeket a gazdák oly epvede várnak, valahára csak bekövetkeznek.

— Megbókrosodott lovak. Lieskő jaszenovői bíró Timkó barátjának ment koesiáljagi segíteni. De mielőtt a munkához fogtak volna, ősi szokás szerint a találkozó örömeit élvezték és ugyancsak fölönttek a garatra. Végre is a munkázás kezdek volna, a lovakat befogták, de ezek egy leese desztálót annyira megbókrosodtak, hogy vágatva rohantak Tót-Prónán keresztül. Nagy nehezen elfogták öket, de a már megvadt állatok az nap delútan Ivánkfátán közelében ismét megbókrosodtak, a mely alkalommal a koesit teljesen összeitörték.

— Ezeréves ünnepe Ábrahámfalván. Pünkösd hétfőjén hazafiás ünnepet tart az ábrahámfalvi állami iskola hazánk ezeréves fennállásának emlékére. Bevezető beszédet *Fekasz József* plébános gondokésági elnök mond. Az iskola növendékei pedig dalokkal és szavalatokkal vesznek részt.

— **Az új varroda.** *Bihm Albertné* női-ruha varrodája az igért és óhajtott kívánalmaknak mikép felelt meg. Fényes bizonyossága a nap-nap után varrodájából kikövetelt elegánsabb-elegánsabb készítmők, melyek úgy szabás mint kiállítás tekintetében bármely fővárosival kiállják a versenyre ismételtlen felhívjuk bármely olvasónk szives figyelmét. Szabni és varni tanulni óhajlok alapos kiképzésre felvételnek, mérésekelt díjazás mellett.

— **Az időjárás** még a hét elején is esős volt és hideg. Szervác napján éjjel Turócmezőre felső vidéken erős fagy volt. Utóbb azonban már melegebbre fordult az idő, bár még mindig esővel, úgy hogy a földmivel nép szinte kétségbe esik már, mivel kis földjét nem tudja megművelni. Arról is kaptunk panaszt, hogy takarmány- és legelőhiány miatt helyenkint a marha pusztulni kezd. — Liptóvárosban is hátráltatja a mezei munkákat az eső, s a hideg időjárás is tartós, úgy hogy még futni kell s téli ruhában járnak az emberek.

— **Déli Jég- és vízszelvezető-társaság Trleszben.** Ezen társaság évi rendes közgyűlése március hó 15-én tartott meg és az 1901. évre vonatkozólag ott előterjesztett üzleti jelentésből a következő fontosabb adatokat közölhetjük. A *féligéztetősi ágazatban* 3.699, 26 korona volt a díjbevétele az előző évi 3.799.147 koronával szemben; károk fejében 2.918.253 korona fizetett ki az előző évi 2.145.564 koronával szemben. A *tíz vízszelvezetősi ágazatban* 1.154.033 korona folyt be a díjakból az 1900. évi 842.570 koronával szemben, míg a károk a kártartalkók fizetelmébe vételével 799.487 koront igényeltek az előző évi 686.346 koronával szemben. A tájdíj tartalkék 577.016 koronára emelkedett és a díjbevétele 50%-át teszi. A mérleg 313.363 korona nyereséggel zárul, mely az alapszabályozott levonások csökkentése után részvényenként 32 korona osztalék kiűztetését teszi lehetővé. A nyereség és díjtartalékok ez idő szerint 2.588.904 koronára rugnak, úgy hogy a társaság a teljeszen behizetelt 3.000.000 koronai részvényelőke hozzájámsításával 5.588.904 korona biztosítéki alap felett rendelkezik.

— **Sürgősen** írjon bárki „K. K.” *postretante Szeged*. Nagy mekkajélelemre telhetnek szert ha ой vidéken laknak *hol köris* bogarak vannak. Gázdálkodok ha *rozsa* termelnek *s anya* rozsa kiszedik nagy jóvedelmel hozhatatás kérésre *ingyen*. *Részletfeladásra* porcellán szerviz, lámpa, chinacizst, kérésre árlap *ingyen*.

Szerkesztői üzenetek.

— **Cs. J. Zsolna.** Intézkedtem, hogy két példány küldessék a mai számnál. — **St.** Helvben. Legközelebbi számnuk hozza. Még elég jókor jön. — **A. B., Mikolcz.** Sajnálom, de a legközelebbi számomra a szives meghívásnak. Levélben bővebben. — **V. J. Rutka.** Harom oldalról is kaptam. Rutkáról egyebet is küldhetne. Úgy látszik ott félnek az emberek a világozásról, vagy irzóznak az irástól. — **Körmöczbánya.** Szives ajánlatát köszönöm, de Körmöczbányán már van munkatársunk, a ki ha valamit történt eddig is értesített a bizonyára megbesz. — **Jövendő is.** De azért, ha valami érdektes lere vagy közemény van így is szivesen látjuk. — **Liptó Szt. Miklós.** Minden rendben van és kívánsága szerint fog történni.

Felülső szerkesztő: **Berez Gyula.**
Főmunkatárs: **Bánó János.**

Nyári menetrend a magyar kir. államvasuton.

(Érvényes 1902. évi május 1-től kezdve.)

Budapest—T.-Szt.-Márton: T.-Szt.-Márton—Budapest:
Gy.v. i. reggel 7:30, érk. d. u. 1:52 i. d. u. 2:54, érk. este 9:15
Sv. i. d. e. 9:35, érk. este 7:57 i. regg. 7:44, érk. este 7:00
Gy.v. i. d. u. 3:30, é. este 10:27 i. reg. 5:46, érk. d. u. 12:35
Sv. i. d. u. 5:20, érk. regg. 7:29 i. este 8:52, érk. d. e. 9:45
Vv. i. éj. 11:10, érk. d. e. 11:53 i. d. u. 4:57, érk. regg. 5:20

T.-Szt.-Márton—Rutka: Rutka—T.-Szt.-Márton:
Gy.v. ind. d. u. 1:52, érk. d. u. 2:00 i. d. u. 2:45, érk. d. u. 2:54
Sv. i. este 7:57, érk. este 8:06 i. reg. 7:39, érk. reg. 7:44
Gy.v. este 10:27, érk. este 10:35 i. reg. 5:39, érk. reg. 5:46
Sv. i. regg. 7:16, érk. reg. 7:29 i. este 8:35, érk. este 8:52
Vv. i. d. e. 11:53, érk. d. u. 12:05 i. d. u. 4:45, érk. d. u. 4:57

Budapest—Zsolna Zsolna—Budapest:
Gy.v. i. reggel 7:20, érk. d. u. 1:33 i. éj. 3:45, érk. reg. 9:40
Sv. i. d. e. 9:25, érk. este 8:35 i. este 9:25, érk. reg. 6:25
Gy.v. i. este 6:15, érk. éj. 12:13 i. d. u. 3:12, este d. e. 9:45
Sv. i. éj. 10:40, érk. reg. 8:26 i. reg. 6:25, érk. d. u. 5:55

Zsolna—Pozsony.
Személyvonat ind. este 9:25, érk. éj. 3:38.
Személyvonat ind. reggel 6:25, érk. d. u. 1:23.
Gyorsvonat ind. d. u. 3:12, érk. este 7:20.
Személyvonat ind. d. u. 3:38, érk. este 11:30.

Pozsony—Zsolna.
Személyvonat ind. reggel 6:00, érk. d. u. 12:50.
Gyorsvonat ind. reggel 9:19, érk. d. u. 1:33.
Személyvonat ind. d. u. 1:24, érk. este 8:35.

A cs. k. szab. Kassa-Oderbergi vasut nyári menetrendje

Kassa—Rutka: Rutka—Kassa:
Sv. i. d. u. 4:20, érk. éj. 11:20 i. d. u. 4:27, érk. éj. 11:15
Sv. i. d. u. 12:54, érk. este 8:08 i. este 10:45, érk. reg. 7:15
Gy.v. i. reg. 8:00, érk. d. u. 2:10 i. d. u. 2:34, érk. este 8:35
Sv. i. reg. 5:15, é. dében 12:07 i. d. e. 9:15, érk. d. u. 3:40
Sv. i. este 8:50, érk. reg. 5:12 i. reg. 4:40, érk. d. e. 11:50

Kraľovná—Árvaváralja: Árvaváralja—Kraľovná:
Sv. i. d. e. 11:40, érk. d. u. 1:10 i. d. e. 9:14, érk. d. e. 10:55
Sv. i. este 5:15, érk. este 6:52 i. este 5:25, érk. este 7:10
Sv. i. d. e. 9:56, érk. d. e. 11:36 i. d. u. 3:10, érk. d. u. 4:40

Rutka—Zsolna: Zsolna—Rutka:
Sv. i. reg. 8:01, érk. reg. 8:35 i. reg. 6:09, érk. reg. 6:45
Sv. i. d. u. 12:27, érk. d. u. 12:55 i. d. u. 3:49, érk. d. u. 4:07
Gy.v. i. d. u. 2:22, érk. d. u. 2:44 i. d. u. 1:30, érk. d. u. 2:04
Sv. i. este 8:28, érk. este 8:56 i. este 9:30, érk. este 9:58
Sv. i. éj. 11:34, é. éj. 12:00 i. reg. 3:56, érk. d. u. 4:24

Vizsgálati próbalapok
kitűnő papíron
olcsó árban

Moskócezi Fereneczné
könyvkereskedésében
Turóc-Szent-Mártonban.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bíróság végrehajlta az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenül közhírre teszi, hogy a znióváraljai kir. járásbíróság 1902. évi V. L. 21. számú végzése következtében Dr. Messinger Már helybeli ügyvéd által képviselt a bitsoi taksaré- és hitelintézet jáváru Blücher David Znió vasuti megálló mellett ellen 135 korona és jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján fellugtalult ingóságok, melyek Raska Emil 1901. V. L. 12/2 Kollár Tocsák Mária jáváru 1901. V. L. 143/3 sz. a. valamint Polonka Károly és társai jáváru 1899. V. 29/6 sz. a. 2768 kor. becsárban összeirtott nev: 88 anyabrúka és úrt, 190 num. krumpli, 150 num. sarjú, 1 timó, 1 úszó, 30 szekér trágya, 2 ökr, 3 ló, 1 timó és 160 koronára becsült 25 ide béányi és 30 szekér trágyából álló ingóságok nyilvános árverésen eladnak.

Mely árverésnek a zniói kir. járásbírósnak 1902. V. L. 21/2. számú végzése folytán 135 kor. tőkétövelés, ennek 1901. évi november hó 5. napjától járó 6 szazalék kamatai és eddig összesen 65 kor. 1 fill. bíróllag már megállapított költségei erejéig Znió vasuti megálló mellett leendő eszközésére **1902. évi május hó 22-ik napjának** délelőtti 10 órája és ezen a napon Kis-Szoczeóban délután 2, és Nagy-Szoczeóban délután 4 órakor határidőküldtették és alhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzítés mellett a legtöbbit ígérőnek becsárán alá is fe fognak adatni.

Kelt Znión, 1902. évi ápr. hó 30. napján.
Szibner, jbir. végrehajló.

• **AZ ARANYOZOTT KOR.** •

Amerikai regény. Fordította: Mudrony Pál.
3 kötet ára 3 frt helyett 1 frt 40 kr.
725 oldal terjedeleme.

Twain Márk és Warner K. Dudley nem szorulnak ajánlólevelekre; egy sort olvasni, mely az ő tollukat hagyta el és meg van az ítélet.

TÖVÖLGYI TITUSZ
A kit nem akarnak befogadni.

Regény.
Két kötet 2 frt helyett 95 kr.
530 oldal terjedeleme.

ELIOT GYÖRGY, MIDDLEMARCH, Regény.

Angol eredetiből fordította: Csukássy József.
Kiadta a „Kisfaludy Társaság”.
4 kötet ára 8 frt helyett 3 frt 40 kr.
A 4 kötet terjedeleme 1400 oldal.

Eliot Györgynek nagyszabású, tömör s egyszerűsággal finoman árnyaló stíljje, hatalmas egységességnek eredeti kifejezési módja van

Csokonai Vitéz Mihály OSSZES MUVEI

Összeállította és bevezetéssel ellátta: Dr. Horváth Cyrill, egy. tanár
944 oldal tartalmu 2 vastag díszkötésben 2 frt.

A SZÖGHAJU.

Osorz regény.
Fordította: SZIGETHY SZALAY E.
Ára 1 frt 20 kr. helyett 60 kr.
350 oldal terjedeleme.

LADY CECIL.

Angol regény.
Fordította: Zichy Cam.
Két kötetben 716 oldal 3 frt helyett 1 frt 70 kr.
Az itt felsorolt művek, a megjelölt árakban utánvét mellett vagy az összeg beküldése ellenében lapunk kiadóhivatala utján rendelhetők meg.

1415. sz. tk. 1902.
Hírdetmény.
Alsó-Kálnok község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886: XXIX. s. az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítései is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az az 1891: XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt vagy az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt túrlélek érvénytelenséget kimutathatják, e végböl törvényli keresetkeltet hat hónap alatt vagyis 1902. évi november hó 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg hosszabbítható záros határidő eltelte után indított túrlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánosságot szerzett, hátrányára nem számkölyhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886: XXXIX. t. cz. 16 és 17. §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5 és 6. §-ában foglalt kiegészítései is, — a tényleges birtokos tulajdonjognak bejegyzésével ellentmondással élni kívánják, irásbeli elmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1902. november hó 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fognak.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különböz azok, a kik az 1. és 2. pontban körülirt esetekben kivül, a 1892: XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az annak folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban serte vőlük — ide értve azokat is, — a kik a tulajdonjog árnányának az 1889: XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóság hat hónap alatt vagyis 1902. évi november hó 20-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakítások kizébjött téves bejegyzéséből származó bármintem igényeket jöhszemint harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendez után és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttelt figyelmeztetek azok a felek, a kik a hitelésítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűsággal egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvételtek.

Kir. Járásbíróság mint tlkvi hatóság. Turóc-Szt.-Mártonban, 1902. évi május hó 6-án.
Kolossy, kir. albiró.

Arverési hirdetményi kivonat.
A turóc-szent-mártoni kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság közhírre teszi, hogy Franek Marjának, Bondáné szülétt Franek Hermína elleni végrehajtási ügyében Turán községben fekvő:
a) turáni 324. számú tlkújában A. §. 4—21. és 1. s. sor 806. 803. és 808. hr. szám alatt felvett s B. 4. tétel szerint egészében Bondáné szül. Franek Hermína névére írt jószágtekstekre a Bonda János és András által utólag ajánlott 2303 korona illetve 1815 korona kikialtás árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az **1902. évi május hó 21-én** d. e. 10 órakor Turán községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanosság becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött közzéle letenni.
Kir. Járásbíróság mint tlkvi hatóság. Turóc-szent-mártonban, 1902. április hó 1-én.
Kolossy kir. albiró.

Déli Jég- és Viszontbiztosító-Társaság
magyarországi osztálya
BUDAPEST, Váci-utca 20. szám.,
az „Adria biztosító-társulat” házában.

Báró Podmaniczky Frigyes intéző.
Teljesen befizetett alaptőke . . . **3.000.000 korona.**
Tartalékok . . . **2.588.964 korona.**

E társaság, mely a cs. kir. szab. „Adria biztosító-társulat” védnöksége alatt alakult, mindennemű termé-nyeket biztosít jégkár ellen és a t. cz. biztosító közön-ségnek a legelőnyösebben megállapított biztosítási felté-teleket nyújtja.

A biztosítási díjak igen jutányosak s a felmerl-endő károk a leggyorsabban és legpontosabban térít-tenek meg.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és közelebbi fel-világosításokat készségesen adnak az „Adria biztosító-társulat” magyarországi osztálya, valamint összes vezér-fő- és kertületi ügynökei.

Főigénykés; Tátra felsőmagyarországi bank, vezető: **Kreszméry Milos.**

Mindenkinek ajánlható

a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi ta-nácsos mlve a
bántott ideg- és
sexual-rendszeréről

valamint annak alapos gyógyításáról.
1 korona 20 fillér beklidlése ellenében portmentesen küldi
Curt Rüber, Braunschweig.

Egy jó karban levő zongora
jutányos áron eladó.
Czim a kiadóhivatásban.

Eckert „Edelraute”-ja.
Kellems izü és gyomoreresítő alpesi fü-voágból készült diétikus lekvár és szes-tilitor. Vadászatok és utazások alkalmá-vál vizzel vegyítve kitűnően udít. Legjob-ban ajánható házi-szer.
Cs. kir. orsz. szab. likör-gyár
ECKERT ALBERT, GRÁZ

Eckert „Edelraute”-jét ajánlják:
BALKO és STARKE THONIKA N.
TURÓC-SZENT-MÁRTONBAN.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi-szer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmazatit keszvényél, csontl és meghűléseket.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárlásokor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és „Richter” cég-jegyzsével fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legjobb gyógyszertárban kapható.
Főkatár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa, céssz. és kár. udvar. szállítások Rudaolstadt.

Böhm Albertné
női divat-varrodája
Turóc-Szt.-Mártonban
(Szochán fényképész házában.)
Tanítványokat
alapos kiképzésére elfogad.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Van szerencsém tudomására adni a n. é. közönségnek, hogy **Turóc-Szent-Mártonban május hó 15-én** a Kuchárik-féle házban a sétatérrel szemben
karpitos-diszító- és nyerges-műhelyt
nyitottam. Sok évi tapasztalatom garantiá-t nyujt arról, hogy a legmesszebbre menő igényeket is kielégítek. Magam a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva vagyok
Turóc-Szt.-Mártonban, 1902. évi május hó 10-én.
teljes tisztelettel
Wilhelm Ignác.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírós. végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint Mudrony Pál ügyvéd csődítömeg gondnoknak jelentkezése folytán, vb. Szmetana Simon elleni 2173/902 szm. csődügyben az 1—1064 folyó tétel alatt 13085 kor. fillényi becsárban leltározott rőfös és rövid áruk, bolti felszerelések és butorok nyilvános elárverezésnek a helyszínen Moszócon leendő eszközzésére **1902. május hó 26-án** és következő napjain, az eljárás megkezdése naponta délelőtti 10 órakor határidőül kitű-zetik; és ahoz a venni szándékozók azzal meghívattak, miszerint az érintett ingóságok készpénz mellett a legtöbbet ígérőnek becs-áron alól is fe fognak adni.
Zníóváralján, 1902. évi május hó 10-én.

Szibner Gyula, b. végrehajtó.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZEK
50,000 nyereményre.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésabb esetben:
1.000.000 korona.

1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	..	200000
2	..	100000
1	..	90000
1	..	80000
1	..	70000
2	..	60000
1	..	40000
1	..	30000
5	..	25000
1	..	20000
7	..	15000
3	..	10000
31	..	5000
67	..	3000
3	..	2000
432	..	1000
763	..	500
1238	..	300
99	..	200
81700	..	170
3900	..	130
4900	..	100
56	..	80
3900	..	40
2900	..	40

50,000 nyer. es jut. kor. összegben **13.160,000**

Rendelével leválandó: TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.
Kérlek részre 1. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sor-jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
Az összegzet korona összegben } jutánvételezi kérem } A nem tetsző }
} postautóvalnyval küldöm } (mellekekem bankjegyekben (bővegekben) } förlendő }

Egyedül valódi angol
BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől
Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva
Az ivergek felszerése ázkereskedelmi törvények védjogoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüd-nek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszűnteti a katarhust és köpökválást, a fájdalom köhögésnek elejét veszi, sőt még rélibb betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségénel és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kúrálja a hideglőzést. 4. Megelőző gyorsan gyógyít gyomor-görögést, köllikét és szalgatásokat. 5. Jótékony hatást ér és vértisz-tító, tisztítja a veséket, megszűnteti hypocondriát és melankóliát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fog-fájásnál, lyukas fogaknál, szájpneusz, továbbá minden fog- és száj-lég betegségeknél és megaztintja a felhőgést, valamint a szájt és gyom-rot rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgy-mint hőprésnés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrés, rüh, kozs és kiütések, megszűnteti továbbá a főfájást, zúgást, szalgat-ást, közhényt, fülfájást stb. Tessenek mindig vigyázni a zoldpapca védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óva-zer egyene-sen a gyáról eredeti kartonokban bormentve az osztrák-magyar ma-narchia minden postállomásra 12 kicsi, vagy 6 dupla literet 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Ke-vezebb nem küldetik. Szétkúldés csak az összeg előzetes utalványo-zással vagy letétzéssel melett.

Miért szenved? mikor önnek biztos gyógyulása a legrelibb sebeknél is kilá-tás van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operá-ciót vagy amputálást, ha
Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét
használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom egyhitéseben pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használattik, a gyermekgyógyosk mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkambenyedésnél, vörhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyit-sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél sósécsz. dagadt lábakkal, sőt csontszűn-és: lított, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegtenetek kiválasztásánál, mint iverg-és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle dagaszt, kinővés, karunkulás, új képződmények, valamint ráknál, kőrőmméregnél, kőrőmdagasztnál, hólyagnál, menesztő kiasbesedelt lábakkal, ezt sebek minden nemét. fagyott testrészek, a beteges kútvástól eredt sebett, a nyakon támadt dagasztot, védjogoltat, fülbajt és a gyermekes sebesedést stb. stb. Szétkúldés csak az összeg előzetes beklidlése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólévell együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit övök hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a czég: „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Prograda” bejegvete legyén.
E két gyógyszerében fellilmutathatn szer, sohasem romlik el, ellenben minél rélibb lesz, annál erősekebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hátusák és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszoroson ajánlt hamisít, de hatástalan szerek használni, melyekért csak kekefőlebb a pénzét dobják ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, világhírű szeret, melyeknek minden családú találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertett végjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és ezimezni:
Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Prograda
Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittelbach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Kiadótulajdonos: **ösv. Moskóci Ferenozé.**

Nyom. a turóc-szentmártoni magyar nyomdában. — Moskóci F. né.